

at vi i det Hele inblade os paa at bestemme, hvorledes Kirkens Organisation i sine sidste og laveste Grader skal være bestaende. Kun vil jeg bemærke, at da Menighedsraadet skal være et Raad for Præsten, saa forekommer det mig urigtigt, at Præsten skal være Formand i dette Raad. Det forekommer mig langt naturligere, at Raadet selv stod som en Enhed og Helehed, istand til at virke selvstændigt ligeoverfor Præsten.

Hvad der i Særbeleshed er mig imod i denne Lov, skal jeg her ligefrem sige. Det er, at man i § 8 forbynder med § 6 indfører en Art Censur over Menighedsmedlemmerne, og det gjør man ikke paa Grund af en virkelig Bestemmelse, som jeg ikke vilde have Noget imod, men i Henhold til en Lov. Det er nu min Overbeviisning, at en saadan Bestemmelse vil, naar den haandhæves ved en Lov, informeret faae en Betydning i det borgerlige Liv; det er det, jeg frygter for og som vi efter min Overbeviisning albrig bør give vor Stemme til. Der staar nemlig i § 8, at naar Listen over de Valgberettigede har været fremlagt, skal der være Afgang til at faae en Uberettiget ubeluffet; der skal da af Valgbestyrelsen affiges en Kjendelse i saa Henseende, og i denne skal der kun staae, at man finder eller finder ikke, at den og den kan deeltage i Valghandlingen; det skal ikke motiveres, af hvad Grund han ikke kan deeltage deri. Ved Siden deraf staar der i § 6, at den, der skal kunne deeltage i Valghandlingen, skal føre „et uberygtet Liv“. Naar nu Kjendelsen gaaer en Mand imod, uden at det siges, at det er af den og den bestemte Grund, lader man det være tvivlsomt, hvorfor det fleer og navnlig giver man Folk Ret til at tro, at det kan være af den Grund, at man stempler ham som den, der ikke fører et uberygtet Liv. Det er en Myndighed, som det forekommer mig, at man ikke skal tillægge en saadan, rigtignok ved en Lov indstiftet, men dog kun for et enkelt religiøst Samfund oprettet Institution. Derved kan der efter min Overbeviisning fremstaae de største Misbrug; der kan fremgaae deraf de største Chicanerier og hvem skal straffe dem; der bruge denne Myndighed, naar det maa siges, at de have

misbrugt den? Jeg seer ikke, at der er nogen Reparation at faae ligeoverfor en saadan Myndighed; thi vel seer jeg, at Biskoppen og Stiftsøvrigheden skal kunne faae Indflydelse derpaa, men er det nok, at de sige et Ja eller Nei dertil? Naar en Betydning engang er afslunget, kan den ikke afvadskes uden ved Domstolene; men det bliver umuligt at faae den Plet bort, som er kastet paa en Mand, naar der ikke er givet bestemte Grunde, gennem hvilke man kan komme dem til livs, der have kastet Skygge paa ham. Det er efter min Mening et Forsøg paa at indføre en hierarchisk Censur over Menighedsmedlemmerne, en saadan, som efter min Overbeviisning ogsaa vil blive brugt i andre Retninger end i den kirkelige. Man har saa at sige albrig seet en Kirke med en Organisation, uden at den har søgt at virke ind i det øvrige borgerlige Liv, og jeg tvivler ikke om, efter de Phænomener, vi have seet, siden vi fik denne Forsatning, at der mange Gange kan blive Brug for en Censur af den Art, som jeg for min Part vil kalde og vistnok med Rette kan komme til at kalde et Misbrug. Jeg vil ikke give min Stemme til, at Præsteskabet her i Landet skal gøres til en saadan Myndighed, der saaledes tildeels kan berøve Folk deres borgerlige Ære, idetmindste deres gode borgerlige Omdømme, uden at man kan straffe dem, ialfald de have gjort det med Urette. Det er min faste Overbeviisning, at denne Lov i det Hele, hvis den kommer istand, vil styrke Præstemagten meget, og ifølge Indholdet af flere af dens Paragraffer maa Præsteskabet, naar man betragter det som Stand, ansee det som en Erobring, de have gjort. Man seer af § 2, at naar der engang er oprettet et Menighedsraad, vil man ikke lettelig kunne faae det ophævet; to Tredele af Menighedsforsamlingen skal derom være enig, og dog behøves der kun Een over Halvdelen, for at faae vedtaget, at der skal være et Menighedsraad. Svortil skulle disse Garantier? Det kan kun være, fordi der er Noget udenfor Menigheden, som har Interesse i at Menighedsraadene opretholdes, naar de finde, at de ere efter deres Behag. — Jeg skal hertil indskrænke mig, da jeg har det Haab, at denne Lov er saaledes bestaende, at den i det Hele taget ikke skal glæde sig ved mange Forsvarere her i Thinget. De